

Τ.Ε.Ι.

μμ

μ

μμ
()

μ

(. . .)

()

:

.

-

:

.

2017

**Ο ΝΑΟΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΣΤΗΝ ΚΡΑΝΙΑ ΠΕΤΡΙΛΟΥ ΣΤΗΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΡΓΙΘΕΑ
(ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΕΤΡΙΛΙΩΤΙΣΣΑ)**

Τ.Ε.Ι. Θεσσαλίας
Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών
Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών Τ.Ε.
(Τρίκαλα)

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Αρχιτεκτονική
και Δομοστατική Αποκατάσταση
Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων
(Α.ΔΟ.ΑΠ.)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο ΝΑΟΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ
ΣΤΗΝ ΚΡΑΝΙΑ ΠΕΤΡΙΛΟΥ
ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΡΓΙΘΕΑ
(ΠΑΝΑΓΙΑ ΠΕΤΡΙΛΙΩΤΙΣΣΑ)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΥΘ. ΒΛΑΧΑΒΑ
Α.Μ.: 6915006

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ-ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΑΦΡΟΔΙΤΗ Α. ΠΑΣΑΛΗ

ΤΡΙΚΑΛΑ 2017

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία υποβλήθηκε στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών Τ.Ε. (Τρίκαλα), της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλίας ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση Μεταπτυχιακού Διπλώματος ειδίκευσης στην Αρχιτεκτονική και Δομοστατική Αποκατάσταση Ιστορικών κτιρίων και Συνόλων.

Η έγκριση της παρούσας Μεταπτυχιακής Διπλωματική Εργασία από το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών Τ.Ε. (Τρίκαλα), της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Θεσσαλίας, δεν υποδηλώνει αποδοχή των γνώμων του συγγραφέως. (Ν.5343/1932, άρθρο 202, παρ. 2).

**University of Applied Sciences
of Thessaly**
School of Technological Applications
Department of Civil Engineering
(Trikala)

Master of Science in
**Architectural
and Structural Restoration**
of Historic Buildings and Groups

MASTER THESIS

**TEMPLE OF THE ASSUMPTION
OF VIRGIN MARY
AT KRANIA PETRILO IN EAST ARGITHEA**

POSTGRADUATE STUDENT: DIMITRA E.VLACHAVA

R.N.:6915006

SUPERVISOR PROFESSOR - RAPPORTEUR: AFRODITE A.PASSALI

TRIKALA 2017

This Master Thesis submitted to the Department of Civil Engineering (Trikala) of the School of Technological Applications of the University of Applied Sciences of Thessaly in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Architectural and Structural Restoration of Historic Buildings and Groups.

The approval of this Master Thesis from the Department of Civil Engineering (Trikala) of the School of Technological Applications of the University of Applied Sciences of Thessaly does not imply acceptance of the author's opinions.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΓΕΝΙΚΑ

- A. Γεωγραφικά στοιχεία
- B. Ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο της περιοχής
- Γ. Εκκλησιαστική ιστορία της περιοχής
- Δ. Ο οικισμός του Πετρίλου

Ο ΝΑΟΣ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΚΡΑΝΙΑΣ ΠΕΤΡΙΛΟΥ

- A. Ιστορικό του ναού
- B. Θέση – Τοπογραφία του μνημείου
- Γ. Αρχιτεκτονική
 - Γ.1. Περιγραφή
 - Γ.2. Ξυλόγλυπτα
 - Γ.3. Λιθανάγλυφα
 - Γ.4. Επιγραφές
 - Γ.5. Τοιχογραφίες
 - Γ.6. Δεσποτικές εικόνες - Φορητές εικόνες
 - Γ.7. Κειμήλια
 - Γ.8. Ενθυμήσεις
- Δ. Τυπολογία
- E. Οικοδομική Τεχνική
- ΣΤ.Μορφολογία
- Z. Χρονολόγηση - Οικοδομικές Φάσεις

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ – SUMMARY

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

ΝΟΜΙΚΟ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ - SUMMARY

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο ναός Κοιμήσεως της Θεοτόκου βρίσκεται στον οικισμό Κρανιά Πετρίλου στην Ανατολική Αργιθέα και χρονολογείται στα τέλη του 19ου αιώνα. Στη νότια πλευρά του ναού προσκολλάται προστώο και στη νοτιοδυτική γωνία κωδωνοστάσιο.

Ο ναός ανήκει στον τύπο των σταυροειδών εγγεγραμμένων ναών, της παραλλαγής του σύνθετου τετρακιδίου, με ευρύχωρο θολοσκεπή διώροφο νάρθηκα στα δυτικά ισοπλατή με τον κυρίως ναό. Αποτελείται από δύο βασικά στοιχεία, το σταυρικό τετράγωνο μέσα στο οποίο εγγράφεται ο κυρίως ναός και το τριμερές Ιερό Βήμα. Το Ιερό οριοθετείται με ζεύγος πεσσών και με το τέμπλο.

Η κάλυψη του κυρίως ναού γίνεται με μία κατά μήκος ημικυλινδρική καμάρα και μία εγκάρσια, που διασταυρώνονται καθέτως και αποτελούν τις κεραιές του σταυρού. Στο σημείο διασταυρώσεως των κεραιών του σταυρού, υψώνεται ο τρούλος, μέσω τόξων που υποβαστάζουν προς βορρά και νότο την εγκάρσια κεραία, και μέσω σφαιρικών τριγώνων. Τα γωνιαία διαμερίσματα είναι ορθογώνια σε κάτοψη και η κάλυψή τους γίνεται με ημικυλινδρικούς θόλους, τοποθετημένους κάθετα προς τον κατά μήκος άξονα του ναού. Το κυρίως Ιερό Βήμα καλύπτεται με ημικύλινδρο, προέκταση της ανατολικής κεραιάς του σταυρού, αλλά χαμηλωμένο κατά 20 εκ. Η κόγχη του Ιερού καλύπτεται με τεταρτοσφαίριο αρκετά χαμηλότερα, τα δε παραβήματα καλύπτονται με χαμηλές ασπίδες επί λοφίων κυκλικές σε κάτοψη (φουρνικά). Τον ναό καλύπτει ενιαία δίρριχτη στέγη με μερικές απομήσεις στα δυτικά και ανατολικά.

Η μορφολογική διάπλαση του εσωτερικού συνίσταται: στη σύνθετη θολοδομία, στα τόξα και το ξυλόγλυπτο προσκυνητάρι. Η διάρθρωση του εσωτερικού χώρου με την πολυμορφία και πολυπλοκότητα της θολοδομίας, τους κίονες, τους πεσσούς και τα τόξα, ελάχιστα υποδηλώνεται στις όψεις.

Τα μορφολογικά στοιχεία του ναού εξωτερικά είναι απλά. Πρόκειται για τα εννέα, τυφλά, αβαθή αψιδώματα στην κόγχη του Ιερού που φέρουν πλάκες με λιθανάγλυφη διακόσμηση, τους σταυρόσχημους φεγγίτες στις στενές πλευρές και το προστώο.

Λέξεις κλειδιά: σταυροειδής εγγεγραμμένος, τυπολογία, μορφολογία, οικοδομική τεχνική, λιθανάγλυφα, τυφλά αψιδώματα

SUMMARY

The temple of the Assumption of Virgin Mary is located at Krania, Petrilo in east Argitheia. The temple dates back to the late 19th century (1885). On the south side is a monumental gate and to the northwest corner is the steeple.

The temple is of the inscribed-cross type of the four-column variety, with a two-storey narthex in the west that has a width equal to that of the main temple. It consists of two basic structures, the cross square, in which the main temple is inscribed and the tripartite sanctuary. The sanctuary is separated from the main temple by two pillars, in front of which is the curved wooden iconostasis.

The main temple is covered by a lengthwise semi-cylindrical barrel and a transverse one, that intersect vertically forming the arms of the cross. At the intersection of the cross's arms, the dome is rising through arcs that support the transverse arm to the north and south and through spherical triangles. The corner areas form a rectangular and are covered by transverse semi-cylindrical barrel domes. The main part of the sanctuary is covered by a semi-cylindrical extension of the east arm of the cross, lowered by 20cm. The conch of the sanctuary is covered by a quaternary dome and the parabemata by sauser-domes circular in shape. The temple is covered by a single pitched roof with detritations in the west and east.

The morphological features in the interior of the temple are: the variegated covering, the arcs and the wooden-carved worship-stand. The structure of the interior with the diversity and complexity of the vaulting, the columns, the pillars and arches, is slightly indicated on the facades.

The morphological features in the exterior are: nine blind, shallow arches that bare stone-carved decoration on the sanctuary conch, cross-shaped skylights at the narrow facades and a monumental gate.

Key words: inscribed-cross type, form, construction techniques, stone-carved decoration, wood-carved decoration, arches